

Legemiddelbruk i sykehjem

Amura Francesca Gladhaug

**Sykehjemslege i Sykehjemsetaten Oslo kommune og
PhD stipendiat ved Institutt for Helse og Samfunn UiO**

Legemiddelbruk på sykehjem

1) Før og etter legemiddelgjennomgang

Fog AF, Kvalvaag G, Engedal K, Straand J. [Drug-related problems and changes in drug utilization after medication reviews in nursing homes in Oslo, Norway](#). *Scand J Prim Health Care* 2017 Dec; 35(4): 329–335

2) Sammenliknet med legemiddelbruk hjemme

Fog AF, Straand J, Engedal K, Blix HS. [Drug use differs by care level. A cross-sectional comparison between older people living at home or in a nursing home in Oslo, Norway](#). *BMC Geriatr* 2019; 19, 49

(Variasjon mellom sykehjem – sent inn til JAMDA)

Artikkel 1

41 sykehjem i Oslo

2,465 beboere

- Cirka 40% mellom 80-90 år og 40% eldre enn 90 år
- 25% menn

Legemiddelgjennomgang

- farmasøyt, lege, sykepleier

Legemiddel-relaterte problemer

- Unødvendig eller uhensiktsmessig legemiddel
- Behov for ny legemiddel
- For høy dose
- Bivirkning
- Legemiddelinteraksjon

Tiltak

- Seponere
- Justere dosen
- Legge til nytt legemiddel

Legemidler (≥ 5 % av beboere)	Fast _{før}	Fast _{etter}	Endring	Behov _{før}	Behov _{etter}	Endring
Laksantia*	82,0	81,6		29,1	26,3	2,8
Antitrombotiske midler	46,2	43,5	2,7			
Paracetamol	44,5	43,7		49,0	48,0	
Antidepressiver	37,2	33,3	3,9			
Opioider*	34,3	33,1		38,9	27,7	11,2
Hypnotika/sedativa*	32,6	28,9	3,7	24,9	19,1	5,8
Diuretika*	32,0	27,3	4,7	5,7	5,1	
Midler mot anemi	27,1	26,2				
Beta-blokkere	24,9	23,9				
Anxiolytika*	21,4	20,2		48,1	41,0	7,1
Protonpumpehemmere	21,0	18,9	2,1			
Kalsium med D vit	20,3	19,5				
Thyreoida hormoner	20,2	20,2				
Midler mot KOLS (inhalasjon)	18,8	17,4				
Antipsykotika*	18,3	16,5	1,8	4,9	3,4	1,5
Glaukom midler	15,6	15,4				
Antiepileptika	12,4	12,4				
Antidiabetes	11,9	11,4		5,2	5,0	
Digoksin og nitrater	11,9	10,8		12,7	11,8	
Midler mot demens	11,6	10,5				
Antibiotika	9,8	9,1				
Kalsiumantagonister	8,6	7,5				
Antihistaminer (systemisk)	6,4	5,0				
Kortikosteroider (systemisk)	6,2	6,0				
Statiner	6,0	5,1				
Antiparkinson midler	5,4	5,2				
Mukolytika (acetylcystein)*				12,9	10,2	2,7
Antiemetika (metoclopramide)*				12,5	9,0	3,5
Antiinflam antireumatiske (NSAIDs)*				6,8	3,9	2,9
Gjennomsnitt legemidler/beboer	6,8	6,3		3,0	2,6	

Legemiddel-relaterte problemer

2,6 per beboer (kun faste legemidler: 2 per beboer)

Unødvendig eller uhensiktsmessig legemiddel:

Hypnotika/sedativa, Anxiolytika, Opioider

Behov for nytt legemiddel:

Jern, Vit B12 og folsyre, Vit B kompleks, Paracetamol

For høy dose:

Paracetamol, Protonpumpehemmere, Hypnotika/sedativa

Interaksjon:

Antidepressiver, Antitrombotiske midler

Tiltak

Seponere:

Opioider, Hypnotika/sedativa, Anxiolytika

Justere dosen:

Hypnotika/sedativa, Paracetamol, Protonpumpehemmere

Legge til nytt legemiddel:

Jern preparater, Vit 12 og folsyre, Vit B kompleks, Paracetamol

Monitorere bruken:

**Antidepressiver, Antitrombotiske midler, Hypnotika/sedativa,
Midler mot demens**

Legemiddelgjennomgang

Legemiddelbruken ble forbedret etter legemiddelgjennomgang

Mest seponerte legemidler:

Hypnotika/sedativa, Antidepressiver, Diuretika, Antitrombotiske midler, Protonpumpehemmere

(ved behov) Opioider, Anxiolytika

Legemidler med flest dosejusteringer:

Hypnotika/sedativa, Paracetamol, Protonpumpehemmere

Legge til nytt legemiddel:

Jern preparater, Vit B12 og folsyre, Vit B kompleks, Paracetamol

Monitorer bruken:

Antidepressiver, Antitrombotiske midler, Hypnotika/sedativa, Midler mot demens

Legemiddelbruken ble i gjennomsnitt redusert med 1,1 (0,5 faste) legemidler hos beboere med legemiddel-relaterte problemer

Artikkel 2

	Hjem (n = 48,944)	Sykehjem (n = 2,313)
Kvinner, n (%)	29326 (59,9)	1752 (76,0)
Alder 70 – 79 år, n (%)	27299 (55,8)	311 (13,4)
Alder 80 – 89 år, n (%)	17645 (36,0)	1023 (44,3)
Alder 90+ år, n (%)	4000 (8,2)	979 (42,3)

Brukere av legemidlet (%)	Sykehjem	Hjem	Relativ Risk
Midler mot demens	11,4	2,0	5,7
Antipsykotika	17,2	4,0	4,3
Paracetamol	72,1	18,2	4,0
Anxiolytika	48,4	16,2	3,0
Antidepressiver	31,6	11,2	2,8
Antiparkinson midler	3,9	1,5	2,7
Diuretika	31,7	14,0	2,3
Vit B12 og folsyre	13,6	6,5	2,1
Nitrater	15,4	7,5	2,1
Opioider	46,3	22,7	2,0
Statiner	5,7	35,0	0,2
Antiinflam antireumatiske (NSAIDs)	5,5	20,7	0,3
Midler effekt benstruktur mineralisering	2,1	6,5	0,3
Midler mot benign prostatahyperplasi	2,3	6,1	0,4
ACE hemmere	18,6	41,1	0,5
Kalsiumantagonister	9,0	19,6	0,5
<i>Hypnotika/sedativa</i>	49,2	28,6	1,7
<i>Protonpumpehemmere</i>	21,4	17,2	1,3
<i>Beta-blokkere</i>	24,8	29,1	0,9

Kritisk vurdering av legemiddelbruken?

Legemiddel	Sykehjem	Hjem
Midler mot demens	Demens (alvorlig) overforbruk?	Demens (mild) underforbruk?
Antipsykotika	Demens: for mye, for lang tid? Seponering bør forsøkes	(lite brukt)
Antidepressiver	Overforbruk Vurder å redusere dosen og seponere	Sannsynlig overbruk Vurder å redusere dosen og seponere
Anxiolytika Hypnotika/sedativa	Overforbruk	Sannsynlig overforbruk
Opioider	Overforbruk	Sannsynlig overforbruk
NSAIDs	(lite brukt)	Overforbruk – prøv paracetamol
Midler mot osteoporose	Underforbruk?	Underforbruk
Statiner	(lite brukt)	Sannsynlig overforbruk (eldste)?
Protonpumphe mmer e	Sannsynlig overforbruk	Sannsynlig overforbruk

TAKK